

Jak praktycznie przeprowadzić dobrą rozmowę z osobą doświadczającą przemocy w rodzinie i osobą stosującą przemoc w rodzinie

Paula Klemińska
Stowarzyszenie „Niebieska Linia”

Olsztyn, 2017 r.

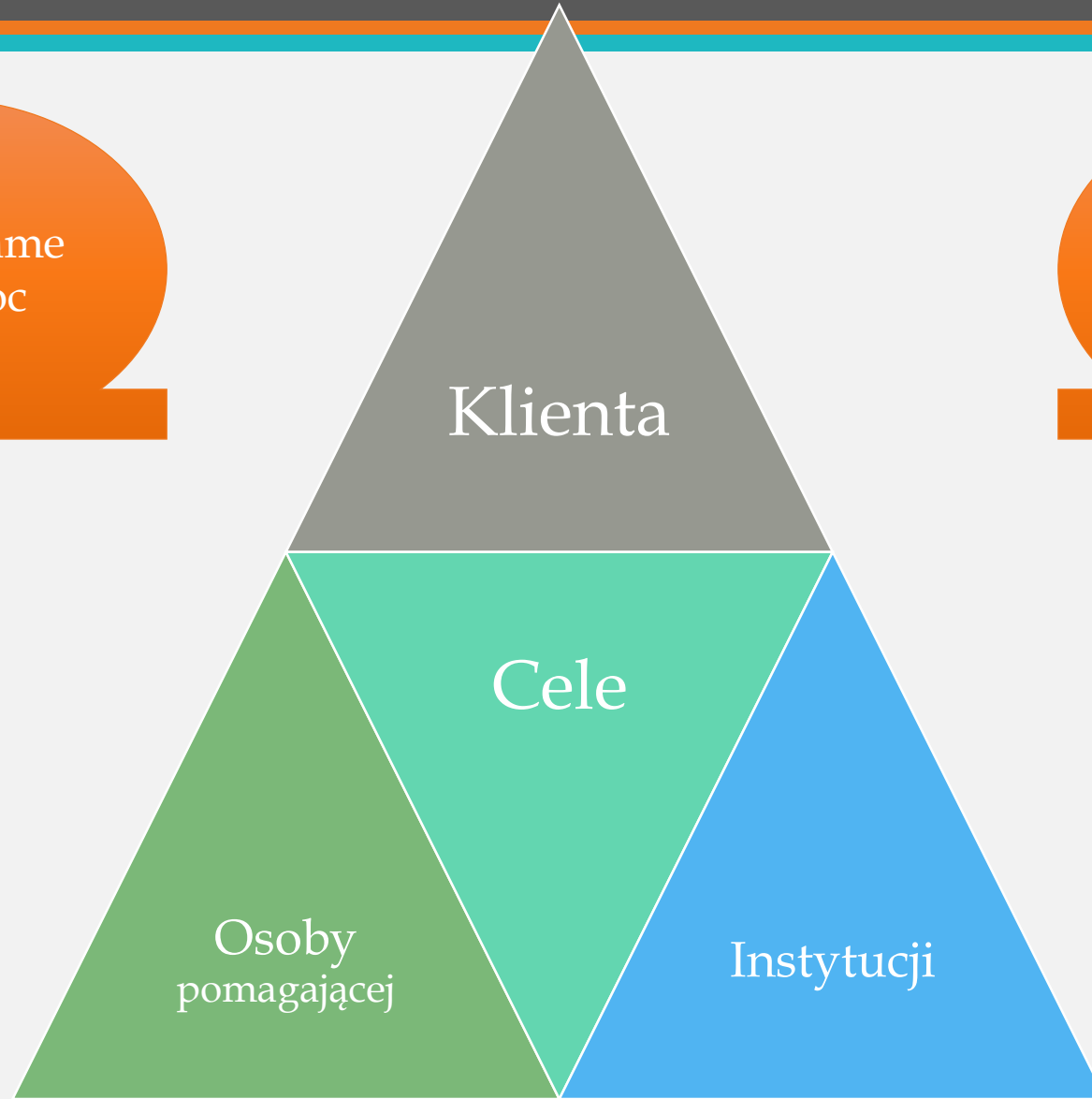

Po co w ogóle rozmawiamy z członkami rodzin uwikłanych w przemoc?

Jaki jest nasz cel?

Cele te same
= pomoc

Cele różne =
interwencja

Strategie działania

Interwencja

- ujawnienie/ nazwanie/ zatrzymanie przemocy; podjęcie działań wobec członków rodziny

Kryzys

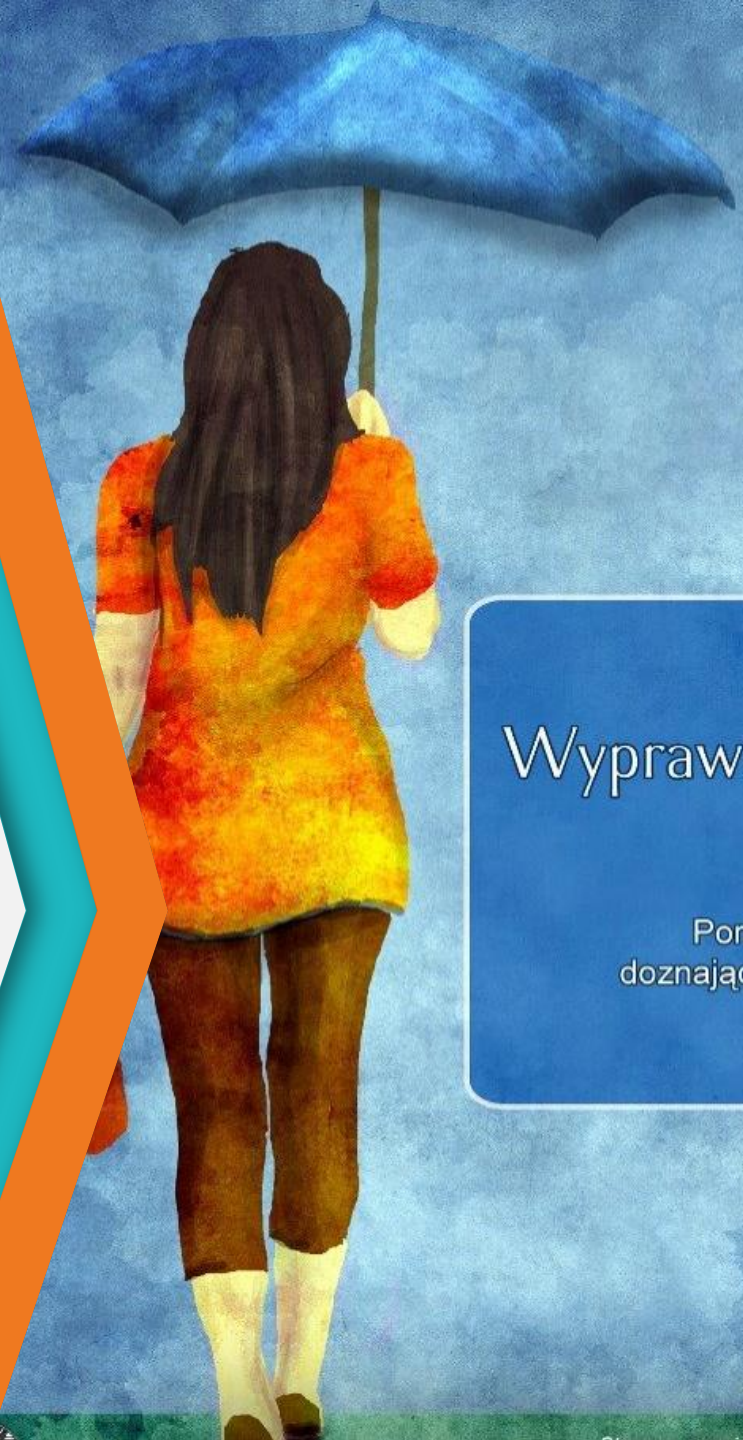

- zagrożenie, lęk, złość, wątpliwości, agresja, wycofanie...

Pomoc

- wyjście z trudnej, kryzysowej sytuacji, wsparcie, siła, motywacja, sojusznik, budowanie rozwiązań

O czym warto wiedzieć
i pamiętać rozmawiając
z osobą, która doznaje
przemocy w rodzinie?

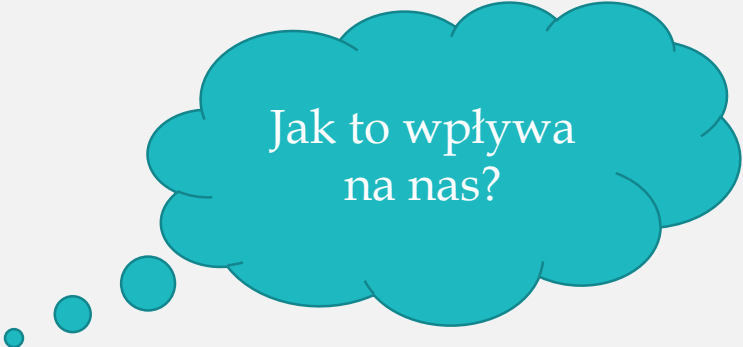

Wyprawa Pomoc

Poradnik dla osób
doznających przemocy
w rodzinie.

Typowe zachowania osób doświadczających przemocy

- Trudność w nawiązywaniu kontaktu
- Niezborność relacji
- Zmienność, niekonsekwencja, zaniechiwanie podjętych działań
- Bezradność sprzeczna z wiekiem, intelektem, siłą fizyczną, pozycją społeczną

Jak to wpływa
na nas?

Co jest potrzebne, aby uwolnić się z przemocy?

Moc	Sojusznicy	Nadzieja	Gotowość	Poczucie własnej wartości
Świadomość własnych praw	Pierwszy krok	„Małe” sukcesy	Wiedza	Odwaga
	Poczucie bezpieczeństwa	Poczucie sprawczości	Inne...	

Co warto robić w kontakcie z osobą doświadczającą przemocy w rodzinie?

- Zadbaj o SIEBIE
- Pamiętaj **PO CO** i **DLA KOGO** jest ten kontakt, rozmowa, procedura itp.
- Zadbaj o komfort i poczucie bezpieczeństwa klienta/klientki
 - czas i miejsce rozmowy
 - liczba osób biorących udział w spotkaniu, kto bierze udział itp.
 - informacje (o czasie spotkania, celu, osobach biorących udział)
- Rozmawiaj z **OSOBĄ** a nie z problemem
 - Kim jest ta osoba?
- Traktować klienta/klientkę po partnersku

Co warto robić w kontakcie z osobą doświadczającą przemocy w rodzinie?

- Wysłuchać
- Okazać empatię i zrozumienie
- Koncentrować się na **ZASOBACH**, bo to na nich buduje się zmiana
- Poszerzać perspektywę – przekazywać nowe informacje o możliwościach, dzielić się swoją perspektywą

Jak w praktyce zrealizować te postulaty?

- Liczyć się z opinią klienta/klientki, pytać o jej/jego punkt widzenia i liczyć się z tym
 - Jak Pan/Pani rozumie swoją sytuację?
 - Jakie Pan/Pani wiążę nadzieję z tą rozmową/procedurą?
 - Na co jest Pan/Pani gotowa?
 - Czego Pan/Pani potrzebuje?
 - Jaka Pana/Pani potrzeba jest najpilniejsza?
 - Jak widzi Pan/Pani rolę służb w swojej sytuacji?
- Poszukiwać i wydobywać zasoby
 - Jak Pan/Pani sobie dotychczas radził/a?
 - Jakie Pana/Pani cechy, umiejętności pozwoliły Panu/Panu przetrwać?
 - W czym jest Pan/Pani dobry/dobra?
 - Co dobrego mówi o Panu/Pani ta sytuacja?
 - Na kogo może Pan/Pani liczyć?
 - Kto jest dla Pana/Pani wsparciem?

Jak w praktyce zrealizować te postulaty?

- Ustalać i doprecyzowywać cele i potrzeby klienta
 - Pytać, pytać i pytać aż będziemy pewni, że rozumiemy
 - Nie przywiązywać się do swoich hipotez
 - Badać realność celów
 - Odróżniać cele od strategii na ich osiągnięcie
 - Sprawdzać jakie potrzeby stoją za celami i strategiami
- Badać na co klient/ka jest gotowy/gotowa
 - Zamiast nakładać zobowiązania
 - Mówić o możliwościach zamiast wymyślać rozwiązania
- Liczyć się z możliwością zmiany zdania
 - Bardziej starać się zrozumieć co stoi za zmianą zdania, jakie potrzeby i cele są teraz dla klienta/klientki ważne zamiast motywować do realizacji pierwotnych ustaleń
- Cały czas informować o podejmowanych działaniach, wyjaśniać co się dzieje, zapowiadać co się wydarzy, odpowiadać na pytania

Godne życie bez przemocy

- poradnik dla osób stosujących przemoc

O czym warto wiedzieć i pamiętać rozmawiając z osobą, która stosuje przemoc w rodzinie?

Przede wszystkim!

Wykonując naszą pracę warto cały czas pamiętać o tym, że praca z osobami stosującymi przemoc jest najskuteczniejszą metodą zatrzymania przemocy i ochrony osób krzywdzonych

Nie będzie sprawców – nie będzie ofiar

Po co ludzie stosują przemoc?

„Zależy mi, żeby
dzieci dobrze się
uczyły”

„Chcę, żeby
rodzina dobrze
funkcjonowała”

„Inni mają mnie
słuchać i
szanować”

„Rodzina dobrze
funkcjonuje, jak
każdy zna swoje
miejsce”

„Robię tak, bo
chcę dla nich
dobrze”

„Tylko ja potrafię
zapanować nad
tym co się dzieje
w domu”

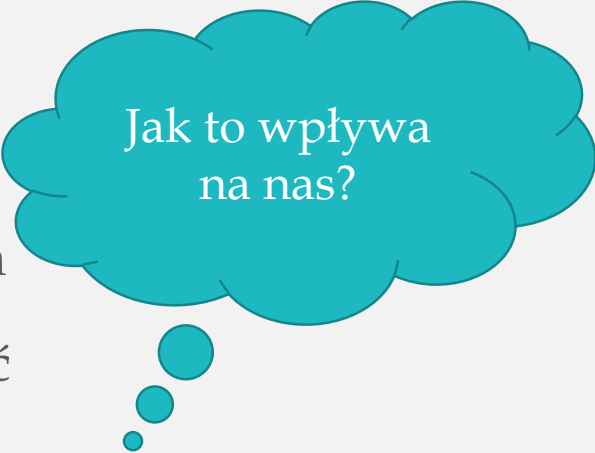
Czego można spodziewać się wzywając osobę stosującą przemoc na rozmowę

Uczucia

- Złość
- Wstyd
- Poczucie winy
- Lęk
 - przed utratą rodziny i wpływu na nią
 - że ktoś spowoduje „odcięcie” mu dostępu do alkoholu,
- Nieprzyjemne uczucia związane z niskim poczuciem własnej wartości

Zachowania

- Na wszystko się zgadza
- Nie chce nic powiedzieć
- Płacze, wzbudza litość
- Kłóci się, zaprzecza, przerzuca winę na innych, krzyczy, zapowiada, że przyjdzie z adwokatem, grozi
- Zaprzecza i minimalizuje to, co się stało

Jak to wpływa na nas?

O czym warto pamiętać rozmawiając z osobą, która stosuje przemoc

- Celem rozmowy nie jest to, aby osoba stosująca przemoc przyznała się do stosowania przemocy albo aby przyznała rację interwentowi
- Kontakt interwencyjny to nie walka ani rywalizacja na argumenty itp.
- Chodzi o to, aby osoba stosująca przemoc usłyszała co mówimy i zdecydowała co dalej zrobi

Rozmowa interwencyjna – ważne wskazówki

- Po pierwsze – zadbać o SIEBIE
- Koncentrować się w rozmowie na faktach dotyczących sytuacji przemocy
 - Dlatego tak ważne jest rozpoznanie sytuacji i wymiana informacji między instytucjami
- Mówić o zachowaniach, nie o osobie
 - Nie chodzi o to, że „pan jest złym, zbyt wymagającym ojcem” ale o to, że „krzyczy pan na dzieci, gdy nie wykonują od razu pana poleceń, nazywa je pan durniami i bękartami, kilka razy uderzył je pan w głowę”
- Nazwać wprost przemoc – przemocą
 - Dla osób stosujących przemoc ich zachowanie jest najlepszą dostępną strategią na osiągnięcie tego, na czym im zależy. Hasło „stosuje pan przemoc” jest często abstrakcyjne, trudno połączyć je z własnymi zachowaniami
- Poinformować o konsekwencjach stosowania przemocy
 - Zarówno o konsekwencjach formalno-prawnych, jak i konsekwencjach psychologicznych (dla rodziny, dla dzieci itp.)
- Wskazać jakie konkretnie zachowania mają ulec zmianie

Rozmowa interwencyjna – ważne wskazówki

- Wskazać miejsca, gdzie osoba stosująca przemoc może uzyskać pomoc w zmianie
 - Jeśli to możliwe warto kierować bezpośrednio do osoby
- Poinformować co dalej będzie się działo w rodzinie
 - Jakie będą podejmowane działania, na czym będzie polegało monitorowanie sytuacji,
- Rozmawiać spokojnie, z szacunkiem
 - Warto przy tym pamiętać, że zachowania agresywne, krzyk, oskarżenia są niekonstruktywnym (choć zrozumiałym) sposobem ekspresji i poradzenia sobie z silnymi, nieprzyjemnymi emocjami
- Zauważać i podkreślać zasoby osoby stosującej przemoc
 - Na czym jej zależy, w co jest zaangażowana, na co jest gotowa, co już dostrzega, w kim ma wsparcie itp.
- Okazywać zrozumienie dla emocji rozmówcy
 - W tym nazywać te emocje

Dziękuję za uwagę

- Prezentację opracowano na podstawie materiałów szkoleniowych i wydawnictw Stowarzyszenia na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie „Niebieska Linia” (www.niebieskaLinia.org)

